

Živi kamenčki

Živi kamenčki so puščavske rastline. Listi so močno spremenjeni. V njih imajo velike zaloge vode. Zunanja plast lista je trda in nepropustna, da voda ne izhlapeva. Voda v listih teh rastlin je seveda zelo vabljiva za puščavske živali. Pred njimi se živi kamenčki skrijejo tako, da njihovi listi po obliki in barvi posnemajo puščavsko kamenje in so tako neopazni. Od tod tudi njihovo ime. Te puščavske rastlinice mirujejo v sušnem obdobju in oživijo, vzcvetijo takoj po kratkotrajnih plohah. Žive kamenčke najdemo v Južni Afriki. Pri nas jih lahko kupimo v dobro založenih cvetličarnah.

Vir: Aleš Sojer, Živi svet
Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 1992

PONAVLJAMO PRED PISNIM OCENJEVANJEM ZNANJA

Preberi besedilo in reši naloge. Tvorì povedi.

1. Zakaj ima rastlina takšno ime? _____

2. Zakaj so listi te rastline vabljeni za mnoge živali?

3. Pojasni, kaj pomeni, **da posnemajo obliko in barvo** kamenja.

4. Zakaj je za te rastlinice pomembno, da so čim bolj neopazne?

Kaj pomeni biti neopazen?

5. Tvorì pridevnike iz samostalnikov.

puščava - _____ rastlina voda - _____ zaloge

cvetličarna - _____ razstava kamen- _____ tla

6. a) Iz povedi izpiši samostalnike in pridevnike.

Te puščavske rastlinice oživijo in vzcvetijo po kratkotrajnem dežju. Na babičini polici je postavljena posoda z redkimi rastlinami.

PRIDEVNIKI: _____

SAMOSTALNIKI: _____

b) Podčrtane pridevnike razvrsti.

Tetin sosed je vnet zbiratelj puščavskih rastlinic. V zbirki ima velike, cvetoče kaktuse. Zanimiv primerek je prinesel iz Južne Amerike.

VRSTNI	LASTNOSTNI	SVOJILNI

7. V povedi **obkroži** samostalnik **moškega spola** in **podčrtaj** samostalnik **v ednini**.

Listi rastline so mesnati in debeli, privlačijo mnoge puščavske živali.

8. Postavi vejice.

Listi so zanimivi živalim ker vsebujejo veliko vode. Z obliko oponaša kamenje zato je neopazna. Dobimo jo samo v dobro založenih cvetličarnah saj je zelo redka rastlina. Zunanja plast lista je trda nepropustna in mesnata. V rastlinjakih vzgajajo puščavske rastline da bi v naravi ne bile ogrožene zaradi ljubiteljev in zbiralcev nenavadnih rastlin.

9. a) Podčrtane samostalnice razvrsti v razpredelnico.

Te rastlinice mirujejo v sušnem obdobju in zaživijo ob prvi plohi. Pri nas jih kupimo v dobro založenih cvetličarnah. V Afriki je njihovo rastišče v dveh puščavah. Za zbiratelje so zanimivi tudi kaktusi.

	ženski spol	moški spol	srednji spol
ed.			
dv.			
mn.			

b) V izhodiščnem besedilu poišči in izpiši ustrezno nadpomenko.

PODPOMENKI	NADPOMENKA
živi kamenčki, kaktusi	

10. Popravi začetnice.

besedilo, ki natančneje opisuje življenje rastlin in živali na planetu zemlja, boš našel v knjigi življenje na našem planetu. Iz angleščine jo je prevedla petra anžlovar. natisnjena je bila v ljubljani leta 2021.

na svetu je veliko puščav. največja je v afriki, pa tudi evropa jih ima.

V aziji se razprostira velika puščava z imenom gobi.

mi slovinci pa se lahko pohvalimo, da imamo velik del ozemlja poraščen z gozdom.

11. Besedo v oklepaju postavi v pravilno obliko.

V cvetličarni smo videli (zanimiva) _____ rastlino.

Cvetličarka nam je povedala, da je to (puščavski) _____ vrsta

živi kamen. Njeni (trdo) _____ listi so bili podobni (drobno)

_____ kamenčkom.

12. Zapiši protipomenke debelo natiskanim besedam.

mnoge (rastline) - _____ **dan** - _____

lepša (plat življenja) - _____ **visoko** (drevo) - _____

13. Pojasni večpomenski pomen besede zacveteti. Tвори povedi.

Metka je kar **zacvetela**, ko je dobila pohvalo.

Puščavska roža je **zacvetela**.

Uporabi besedo list v dveh različnih pomenih v povedih.

14. V izhodiščnem besedilu poišči in izpiši besede, ki sodijo v isto besedno družino.

a) besede s skupnim korenem –kamen– .

b) besede s skupnim korenem –cvet– .

15. Besedam zapiši sopomenski izraz.

vabljiva – _____

cvetlice – _____

16. Dopolni s ali z.

Deklica je šla po vodo ___ kanglico. ___ vodo je zalila rože v gredici.

Previdno jih je tudi pognojila ___ gnojilom za cvetoče rastline.

___kaktusi je zelo malo dela.

17. Dopolni k ali h.

Kolo je pristonila ___ steni in se sprehodila med razstavljenimi rastlinami.

Stopila je ___ vsaki tablici z napisom imena.

Vrtnar je prinesel vedra vode _____ gredicam. Odmrle dele rastlin je pobral in

jih odložil ___kompostnem kupu.

18. Sestavi zaokroženo besedilo, v katerem boš napisal/a, da si obiskal/a cvetličarno. Tam si videl/a rastlino, ki se imenuje živi kamenčki. Zapiši, katere podatke o rastlini ti je povedala cvetličarka (vsaj 4 podatke). Upoštevaj izhodiščno besedilo. Zapiši največ 6 povedi.
